

SZEGEDI
SZABAD SZÓ

A NEMZETI PARASZTPÁRT DÉLMAGYARORSZÁGI KERÜLETÉNEK HETILAPJA

**Veres Péter és Erdei Ferenc beszélnek
a hódmezővásárhelyi Parasztnapon**
augusztus 26-án**A KUNBAJAI KIRÁLYSÁGBAN**

Írta: NAGY SÁNDOR

Jön, megy a politikai szervező, a faluról, falura. Arcán az igyekezet, hogy megvédje az eddig kivívott népjogokat. Olyan, Hüvelyk-matyfi-féle emberek ezek. Esküdt el: lensegei a fényes és fenséges királyoknak. Kerékpárjuk sűrű romlása közepette megérkeznek egy-egy faluba. Megkeresik a szegény Jánosokat és megkérdeik, hogy megy a sorjuk. Azok aztán mondják, mondogatják, panaszkodnak, szidják a demokráciát. Egyetlen egy se hisz, csak Hüvelyk Matyi. Ő hiszi a demokrácia szép és igazi álmát és megpróbál valamit tenni.

Igy jutott el az egyik Hüvelyk Matyi a kunbajai királyságba. Még nem tudta, hogy mi vár ott rá. Azt, hogy itt uralkodik van, nem is sejtette. Felkereste hát gyanútlanul a szegény parasztpárti Erdődi Jánost. Megkérdezte: „Hát, hogy men sorotok?”

János szegény volt. Ide-oda vetette az uri kormány. Hol itt, hol amott kapott földet. Idős ember már, mégis kapaszkodó. Ráncos fekete arca, remegett, mintha félne.

— Alig vártuk már Urat! Végre egy ember a faluban, akinek elmondhatunk mindent. Piszkos dolgok folynak itt nagyon... Inkább azért a pártirodán. Nem akarok itt hangosan... ki tudja?

A pártiroda félreeső zug, valamikor volksbundista zenész lakonyhája volt. Titokzatos hely. János bátyám a szertehullott Hitler-indulók kottalapjai között lepecsételt, volksbundista névsort talált!... — és még azon éjjel megtudták. Megjelent Germán detektív és kicsavarta a kezükből. Azóta se láttuk a listát, mesélte János bátyám.

Hüvelyk Matyi nem félt. Akarta hallani a valóságot. Fűszerezték akarta a napot bajok orvoslásával. Ilyen szót mondott:

— Csak ószintén mondjon el mindent János bátyám. A hibából, a rosszból sem kihagyni. Kezdjük tán azzal, hogy miért nincs tagasabb párhelyiség? Tudnivaló, hogy Kunbaja 95%-ban a „volksbundban” kardoskodott. Ki kell igényelni egy errevaló...

— Várjon csak — vágott a szavába. — Nem tudja azt Maga, mi itt a helyzet. Nagy itt a nyomás kérem. A betelepült magyarság közelevesen elnyomott. Számba se vesznek bennünket a községében. Árvábbak vagyunk mi az árváknál.

— Hogyan, hát nem élnek jogokkal? Amint hallom, száz család magyar paraszt van Kunbaján! — kiáltott Hüvelyk Matyi most már egyre hangosabban.

— Száz család? — mondja most már lehagoltan János bátyám. — Akárhányan leszünk itt, akkor se

törjük meg a hatalmat. Királyunk van Urunk, királyunk... Ott áll a községközi trón előtt és parancsol. Hajlanak előtte, mint a fűszál. Ripp Miksa itt a mindenség mozgatója.

Aztán fáradt, fásult szavakkal leírta a kunbajai burkust. Több munkától poros paraszt jött még be és szavakkal hozzáfestették a képhez. Hüvelyk Matyi a politikai szervező tisztán látta a kunbajai király alakját. Udvarában SS *gruppenführerek* diszelegnek és teszik a köteles szolgálatot. (Érdekes ezt tenni, mert Ripp Miksa kimentti őket.) Parancsára nehéz hordók gurulnak elő a volksbundista pincékből és autót tűnnek el Pest irányában. Más állami vagyonok égő pálinkának csöpögnek. Ott áll a király alakja, mint politikai szervező is. A nagyság inkább itt ravaszra utal. „Kimentett” embereiből három pártot alakított. Megválasztotta magát velük a Nemzeti Bizottság elnökének. A gyanús nevű emberek gárdájával igazgatja a falut. Virágzó „volksbundista” államot és társadalmat alakít. Minden hazaáruló megnyugszik. Felcsillan a remény. Kegyes ember a király! Még azt is elfelejti, a népek, hogy ezek őt deportálták. A sarga jelzést miattuk hordta. Megbocsát ember Ripp Miksa. A pénzért, nőért meg lehet bocsátani. Tömszi alakjával puhán siklik az ismerőstől eltulajdonított szőnyegeken. Nem hatja meg a deportálásból visszatért népművész kő szava. A szőnyeg csak a királyi lakban marad. Százhetven kapitány állami méhe hordja pergő szárnyaival a mézet. Mind-mind a kunbajai királynak.

Mindezt jól meghallgatta Hüvelyk. — A demokrácia nem egyeduralom! — mondotta a parasztnak. Az igazságot mindannyian tudjátok. Meg kell dönteni Ripp Miksa királyságát.

— Hm... hm... dünnögtek a szegények... Tessék megpróbálni. Fenyegyet. Mindenki retteg tőle. Még azok is, akik hálójában vannak. Tessék megpróbálni.

Gondolt egyet Hüvelyk és elment a főjegyzőkhöz. Megmondta neki, mi a baj.

— Mint a közigazgatás embere, hogy nézheti azt, hogy ilyen diktatúra legyen a faluban? A magyarságot, mely két pártot, a Nemzeti Parasztpártot és a Kommunista Pártot alakította, kiszorítják a faluvezetéstől.

A főjegyző simán motyogott valamit kedves, enyhe szót. Biztosította Hüvelyket a legteljesebb demokráciáról. Szeméből jól kilátta Hüvelyk, hogy nem az állami közigazgatás embere, hanem inkább Ripp Misié. Elis tánt Hüvelyk mellett.

(Folytatás a 2-ik oldalon)

**Erdői Ferenc belügyminiszter
Baján és Jánoshalmán**

Egész Bácska parasztsága felvonult augusztus 5-én a Nemzeti Parasztpárt jánoshalmi és bajai nagygyűlésére — A Parasztpárt országos vezetőjétől vártak feleletet nehéz kérdéseikre

Forradalmi átalakulásban élünk — kezdte a belügyminiszter beszédét, — amely forradalmat nem mi indítottuk meg. Természetszerűleg ez a minden irányítás nélküli átalakulás kezdetben sok kisiklásra, tulkapásra adott alkalmat. Új emberek vetődtek felszínre, akik jól-rosszul képviselték az új demokratikus magyar államot.

Ma már az átalakulás végén vagyunk. A kormány már nem Debrecenben székel. Kiépültek a szervei, keze-lába nőtt. Már nemcsak kiadja a rendeleteket, hanem azok végrehajtását ellenőrzi is. Tudja. A kormány már tudja vezetni a demokratikus magyar államot. Meri megvizsgálni önmagát, meri ellenőrizni az államapparátust, meri kicserélni az oda nem való embereket.

Egységes államrendőrséget és közigazgatást kell kiépítenünk.

Hogy ezt elérhessük, meg kell tisztogatni magunkat a salaktól. A tisztogatás két oldalra történhet, úgy rendőrségnél, mint közigazgatásban. Meg kell szabadulnunk a múlt terhes örökségétől, a múlt befurakodott reakciós elemeitől, de meg kell szabadulnunk az újonnan verbuválódott, de oda nem való emberektől is.

A rendőrség újjászervezése a belügyminiszter dolga. Az már folyamatban is van. A munkára képtelen szerveket felváltjuk, más vidékről hozott friss erőkkel helyettesítjük.

A közigazgatás újjászervezése már nehezebb. Ebben a munkában a nép járatan. A Nemzeti Bizottságok a Képviselőtestületek azonban utóbb, egyúttal ellenőrző munkát végezhetnek.

Szükséges a magyar közigazgatási

területek modernebb átszervezése is. Ez a munka most van folyamatban. A közigazgatás teljes mérvű átszervezése hosszú időt vesz igénybe. Új szelektálások, régiak leváltása, átképzőtanfolyamok fogják ezt a munkát végezni.

Utána a belügyminiszter a nemzetiségi kérdést érintette.

Kijelentette, hogy végre biztosat mondhatunk a volksbundistákról is. Sorsukról a polsdami értekezlet határozott. Ki fogják őket telepíteni. Bennünket nem vezet sovinsztagyűlölet ebben a kérdésben. Nem büntetünk egy, mint ahogy ők tették a zsidókkal. Azt azonban megköveteljük, hogy azok, akik legnagyobb mértékben segítették a háborúba taszítani a nemzetet ne, akadályozhassák többé országunk újjáépítését.

**A magyar demokrácia halálos komolyan veszi
a népek egyenjogúságát**

Ezt megadjuk minden itt élő nemzetiségnek is. Ezzel szemben megköveteljük, hogy a határunkon túl élő magyarsággal ugyanígy bánjanak. Különösen a délszláv népekről kell megemlékeznünk, ezzel kapcsolatban azok a felváltó tulajdonosokban rekon vonásokat mutató

népek a legújabb időben megelőztek bennünket a történelmi versenyben. Megmutatták, hogy a legkétségbeesettebb helyzetben is érdemes a szabadságért küzdeni. Az imperialista német érdek gyűlölködést szított a magyarság és a délszláv népek között. Így volt ez a múltban, de ma

úgy tekintünk a jugoszláv népre, mint barátunkra. Ezt a barátságot komolyan vesszük. Most a két nép demokratikus vezetősége megteremthet olyan közösséget a két nép között, mely biztosítaná az együttműködést és a békét a Dunavölgyében.

Pártunk különös figyelmet szentel a közköztetés kérdésének

A következő évek munkája azon mulik, miként neveljük ifjúságunkat.

A kultuszminiszterium nem végezt komolyabb munkát a közköztetés demokratikus átalakítására. Nem történt semmi ebben a kérdésben. Nincsenek új tankönyvek, ott vannak még a reakciós nevelők, nincsenek átképző tanfolyamok. Ilyen állapotban szükséges az, hogy beszéljünk erről a kérdésről, illetve tegyünk valamit. A tanügyi reformot nem odázhadjuk el a jövő esztendőre. Oriási veszteség lenne számunkra. A Nemzeti Parasztpárt oda fog halni, hogy a közköztetésban még a tanev előtt gyökeres változások történjenek. A közköztetés nehéz kérdéseit öszre meg kell oldani.

A Nemzeti Parasztpárt felhívja a demokratikusan gondolkodó pedagógusokat, tanárokat, tanítókat, hogy

vegyenek részt ebben az alakító rohammunkában.

Mi komolyan vesszük a parasztságot, munkásságot és az értelmiség összefogását. Lássuk be végre az értelmiség, hogy a mi utunk az ő utjuk is. Nem szabad külön utakra térni munkánkban. A régi úgynevezett „uri középosztály” nem maradhat meg. Kiszolgálta az uralkodó rendet és a széles népretegektől elzárkózott. Olyan értelmiségre van szükség, mely szorosan hozzátapad a parasztsághoz és a munkássághoz.

Ha előre tekintünk, minden reményünk meg van arra, hogy jelenlegi rossz helyzetünkkel kiálaljunk. Törekedni kell a felelős vezetőknek arra, hogy terjessze a bizakodást. A haladó értelmiség, a parasztság és munkásság ereje képes csak ezt a rommá lett országot felépíteni.

A beszéd felrázta a bácska parasztságot. Mind élénkebben zúgott fel a helyeslés, a taps. Felelős tényezők nem mondtak még ilyen beszédet Bácskában. Az ösztintesség, az önkritika, mely a meggyőződésből szavaként előcsillant, megbontotta a szokásos feszélyezett hangulatot. Öszinte szívvel találkozott a felelős vezető és maga a nép. A demokrácia megmutatta erejét most először, mely a gondolatok feszelen kicserélésében, az emberek gáttalan találkozásában fejeződött ki. A bácskai parasztság felismerte önmagát, erejét és a maga embereit ezen a nagygyűlésen. Ez a megismerés a földre hullott mag, mely kitermeli magából azt a hatalmas termő fát, melyet Nemzeti Parasztpártnak nevezünk. A parasztság öntudata és végtelen ereje rajta érik gyümölcse.

Nem lesz szolgálja tovább a nép!

A kunbajai királyságban c. vezércikk folytatása

löl, amint tehetné. Jelenteni valójában a magasabb fórumok előtt. Hüvelyk másként kísérletezett. Pártközi értekezletet akart összehívni. A király udvara azonban megmozdult. Bajt osztani nem akart a királynak. A megjelölt Nemzeti Parasztpárt és Kom. párt csalódottan távozott.

Hüvelyk Matyi előtt tisztán állt a maga groteskságával a sváb falu társadalma. Rimánkodó kis svábok járkáltak Ripp Miska küszöbét. Nagy-gazda volksbundisták belenevetnek a kisebbek szemébe. Azt hirdetik és hitetik el a kis svábokkal, hogy ugyanis mindegy. Legalább annak, akit „megmentett” Ripp Miksa, ne piszkálják a múltját fejtelenkedés-kel. Elrejtett volksbundista borok, zsírok csuszának még zsirosabb kézekbe. Hüvelyk még jobban elhatározta, hogy megdönti az egyeduralkodókat.

Nem kell azonban azt hinni, hogy a király vesztette az időt. Sok jó emberrel értesült. Összehívta a tanácsot a főjegyző házába.

Míg Hüvelyk a taggyűlést összehozta, már meg is indította ellene a hadat. Vajha ez a baloldali csavargó, ez a Hüvelyk megijedne. Nagyon rossz híreket kapott. A Nemzeti Parasztpártban jegyzőkönyveket vesznek ellene. Megjéjt sváb asszonyok hozták a hírt, akik a Ripp Miksa elleni jegyzőkönyvet aláírták. Megjéjték, hogy az a király kezén megy keresztül. Mi lesz akkor ő velük!...

Dult-fult a reakció kunbajai nagy király. Hüvelyk Matyi ellen ugyan mit tehetne?... A rendőrséggel őt féleltheti? Szólt hát a rendőrségvezetőnek, aki szintén az ő magzata volt.

Hüvelyk Matyi éppen beszélni akart a szegényeknek, amikor belépett a párt udvarába két úr, nemcsis. Egyenruhájuk tiszta szemfényvesztés. Haragosan szóltak, puszkájkát soritván. Épp úgy, mint hallották, nekik parancsolnak.

— A titkár ur, elnök ur és az idegen azonnal jöjjenek velünk a rendőrségre. Azonnal!... A rendőrség vezető parancsa!

Igy indult meg az élethálálár. Hüvelyk Matyi szervező és Miksa között. A királyi tanács ülésezett. A rendőrség a Nemzeti Parasztpárt és Ripp Misi között futkározott. A volksbundisták nem tudták jót, avagy rosszat hozott Hüvelyk. Nyüzsgés indult a faluban. Szemét, piszok, bűn, irigység, érdekféltés, nyereségvágy, pénzörlet kavargott. A falu végére, megrongált telepesházakba kiasszékelt magyarok bizakodtak.

Hüvelyk hozzájuk is szólt, még őket is korholta.

— Szégyen az az itteni magyar parasztságra, hogy túri a demokrácia megcsúfolását. Ha így hagyjuk, nem sokára kiverik innen a magyarokat. A kizsárolók nem fogják sajnálni az ülteget. Már ugyanis utána kópnek a dolgozó magyaroknak. Ők

nem dolgoznak, csak élnek. Nagy négyzetes házaikban eldugott zsirukon, borukon, élelmiszereiken daskálkodnak.

Mondott sok mindent Hüvelyk Matyi. Látta azért, hogy a parasztság mégsem hisz egészen. Valami félelem bujkál. Ha harcolni kellene nem vállalnák igazán a harcot. Csak egy része vállalná. Nem csoda! Hiszen látták, hogy ez az ember mozgatja a rendőrséget. Szólgál neki, mert közös ügyeik voltak. Ettől még azért nem ijedt meg a parasztság. Más valamtól félt. A legnagyobb harc közepén jóakörök hajoltak Hüvelyk felé.

— Vigyázz, mert ma éjjel... Nem látod meg a reggelt. Pedig Hüvelyk már a harmadik napot töltötte Kunbaján. Mind a háromszor egészséggel ebredt.

Eppen a bácsalmási orosz parancsnokság volt az, akinek segítségével igazságon elintézték az ügyet. Az újra összehívott pártközi értekezleten éppen az orosz parancsnok vette észre a Ripp Misi által alakított három párt képviselőinek szemhunyó, hízélgő bőlíngatásait.

Hüvelyk Matyi mégis megnyerte a csatát. A Nemzeti Parasztpárt, a Magyar Kommunista Párt, a Földmunkásszakszervezet beküldi a maga képviselőit a kunbajai Nemzeti Bizottságba, a Képviselőtestületbe.

Azonban a másik csatát nem Hüvelyk Matyinak és pártjának kell megnyerni, hanem a rendőrségnek. Vizsgálja ki, turkálja fel Ripp Miksa nyéhónapos uralmának salakját. Van ott turkálni való. De körülnehezti magát a Függetlenségi Front másik három pártja is, vajjon kik képviselik Kunbaján? Nagyon barna és zöld színű emberek, vannak. Nem hinném, hogy az illető pártok irányvonalát vallanak.

Ez a rossz mese ez, de el kellett mondani. Meg kell mondani, hogy Bácskában sok helyen magasabb támogatással dühöng a reakció. A reakciónak emberei vannak a rendőrségnél. Befurakodtak oda is. Nem mozog a demokrácia seprője. Minden igaz őszinte, nekilendülés elakad a zsíron, hízott libában, jó vacsorán. Az érdekek meg nem szűnő paktálása, akadályozza azt a gyökeres munkát, amit éppen Bácskában kellene végezni. Áll minden, csak a Hüvelyk Matyik szaladgálnak faluról falura. Ugyanakkor a megcsúszott magyar paraszt legyint: „Fene banya. Most mások az urak! Így volt ez mindig!”

Bácska parasztága! Váltani kell a harcot, a mi becsületességünkkel, a mi igazságunkkal. Meg kell ezt tennünk, hogy elűnjön fejünk felől a fogjogató nyomás. Szenvedéseinket csak harc drán válthatjuk meg, Harcoljunk a kiskirályok ellen, hogy jobb, épitőbb meséket mondassunk.

Utazás a multban

Irla: Ady Endre

Hadd idézzessék a Múltat
Mulassanak a nyomorultak.

Ahol a Föld mi vérünk issza,
Szekeresszünk a Multba vissza.

Fussunk velük targoncánálve,
Bus emlékekre felkésülve.

Mióta ők éltek és voltak,
Mindig minket üttek, gyilkoltak.

Csak menjünk, hogyha ők akarják,
Tárbák a Mult vén birodalmát.

Gyalogolt pór szüzek holtestén,
Százszor elszántolt koldusmegyén.

Fájdalom-csucson, bánat-völgyön,
A felfalott Dózsa Györgyön.

Jobbágyi ifjun, vagy banyán álal,
Menjünk urak, minket nem átal.

Fölmutatjuk — sirjukból intnek —
Szomorú mártír őseinket.

Mióta csak élünk és lettünk,
Ti éltelek és mi szenvedtünk.

Menjünk urak, vissza a Multba,
Ti akartátok, ujra, ujra.

Mi késni a Multban se késünk,
Egy biztos: a mi nagy ütésünk.

A szegedi gyümölcs

Szegeden hozzávetőlegesen számíva 15.000 kat. hold a gyümölcsös, amelynek legnagyobb része eléggé jó állapotban van. Felmerül a kérdés,

miért nincsen Szegednek, a Kecskeméthez hasonló nagy exportpiaca?

azért, mert nincs Szegeden elég exportkereskedő. Kecskeméten majdnem minden második házban exportőr lakik, ezzel szemben Szegeden alig 2-3 jelentős komoly export kereskedő van. A multban a szegedi gyümölcs átvándorolt Kecskemétre, mert ott mindig magasabbak voltak az árak, de ott mint kecskeméti gyümölcs szerepelt, pedig Szeged gyümölcstermelési adottsága, a kecskemétiénél sokkal jobb.

Szeged gyümölcstermelési lehetőségei, adottságai korlátlanok,

de ehhez elsősorban szaktudás, azonkívül a gyümölcsfáknak szeretettel való gondozása és az értékesítés megszervezése szükséges.

A szaktudás elsajátításához feltétlenül szükséges Szegeden állandó kertészeti iskola felállítását, azonkívül pedig kertészeti tanfolyamok sorozatos tartása, amelyeken az előadók ne csak elméleti, de alapos gyakorlati kertészeti szaktudással is rendelkezzenek. Kertészeti vonatkozású kutató, kísérleti intézetnek, telepnek felállítása elengedhetetlenül fontos.

Az értékesítésnek legideálisabb módja, a termelőknél termelő, értékesítő és védekező anyagok beszerzésére való szövetkezeti létesítés. Természetesen a szövetkezet nem zárja ki az exportkereskedelem kiépítését, ezáltal együttesen elérhetnénk, hogy a szegedi gyümölcs valóban szegedi is maradjon és ne váljon kecskemétié.

A multban az volt a helyzet, hogy téli gyümölcsből még a saját szükségletünk biztosítására sem termeltünk eleget,

kénytelenek voltunk külföldi téli gyümölcsöt behozni. A jövőben a termelés helyes irányításával, nemcsak a saját szükségletünket tudjuk biztosítani, hanem a termelés kiszélesítésével exportunkat hatalmas mértékben kiépíthetjük, azonkívül mindenki részére hozzáférhetővé tehetjük, ezáltal elérhetjük hogy a magyar gyümölcstermeléskövetkeztében Magyarország valóban Európa Paradijsomává, Európa Gyümölcsös kertjévé váljon.

Köpe Dezső
kertészeti felügyelő

Külpolitikai
összefoglaló

A hét kimagasló eseményei a távol-keleten játszódtak le. Molotov szovjet külügyminiszter proklamációja bejelenti, hogy a Szovjet Unió eleget tesz szövetségesei kérésének és augusztus 9-től kezdődően hadbanállónak tekinti magát Japánnal, a háború befejezésének meggyorsítása és áldozatok csökkentése végett. Minden a szövetségesek közötti teljes összhangot bizonyította, amit a reakciós hírvérzés oly sokszor kétségbe vont.

Alig telt el negyvennyolc óra a Szovjetunió hadbalépése után, amikor értesültünk, hogy Japán békét kért a szövetségeseitől. A szövetségeseknek átnyújtott japán jegyzék szerint, Japán elfogadja a három nagyhatalom potsdami értekezletén megszövegezett fegyverszüneti egyezményt azzal a feltétellel, hogy a japán császár trónján maradjon. (Altalában a vita tárgya az volt, hogy vajon elfogadják-e a szövetségesek Japán kérését vagy sem.) Sokan azt hangoztatják, — még a munkáspárti angol Daily Herald is, — hogy a császár személye biztosítja Japánban a zökkenésmentes rendszerváltozást. A nagy többség ellenben a Szovjetunióval az élen azon a véleményen van, hogy a feltétel nélküli megadást semmilyen módon nem lehet megváltoztatni és Japánnak engedelmessé kell, nem pedig feltételeket szabnia. A Japán elleni hadműveletek nem szűnnek meg. A szövetséges flotta és a légi haderő szüntelenül támadta a szigetországot.

Most végre néhány napi várakozást után megjelent a japán kormány hivatalos jegyzéke mely szerint Japán alveti magát a fegyverszüneti feltételeknek, a császár átadja a hadsereg vezetését, az ellenállást beszünteti és kötelezi magát, hogy minden utasítást végrehajt amit a szövetséges főhadiszállásról kap.

Igy fejeződött be a második világ-

háború és most minden népek teljes erővel kell hozzájárulni az újjáépítéshez.

Szovjetunió barátsági szerződést kötött Kínával. Már helek óta folytak a tárgyalások a kínai miniszterek, valamint Sztálin és Molotov között, amelynek eredménye a most nyilvánosságra került barátsági szerződés. Ez biztosította annak, hogy a távol keleten megfog indulni a népek demokratikus fejlődése.

Nagyjelentőségű hír, hogy a Szovjetunió felvette a diplomáciai kapcsolatokat Romániával és Finnországgal. Így segíti elő a Szovjetunió, hogy szabad, önálló, demokratikus kis államok alakuljanak a fasiszta-imperialista politikát kiszolgáló, önállóságukat elvesztett országok romjain.

A szomszédos Romániával egyre erősödnek kapcsolataink. Gróza román miniszterelnök legutóbb kijelentette, hogy „nemcsak barátja vagyok a magyar népek, hanem bídogulásának segítőtje és békéjének őrzője is”. Ugyanebben a nyilatkozatában a román-magyar-jugoszláv-bulgár vámunió mellett foglalt állást a román miniszterelnök. Mint mondta, ennek a vámunióknak létrehozatala csak rajtunk áll. Ha sikerül, nagyban megkönnyíti a dnyai nemzetek közti árucseré forgalmát.

Jugoszláviában ugy látszik nem sokára napirendre tűzik az államforma kérdését. Titó marsall hangsúlyozta, hogy a monarchia nem felel meg a demokratikus tömegek igényeinek és a leghatározottabban a köztársasági államforma mellett foglalt állást.

Truman amerikai elnök szerint az európai víziutakat — tehát a Dunát is — nemzetközi ellenőrzés alá fogják helyezni.

Dr. Ujhelyiné Szemess Ágnes

A mi könyveink

Veres Péter: Gyepor

Veres Péter elsősorban nem szépítő, hanem politikus. Mégis nagyszerűt alkotott elbeszéléseivel és verseivel is. Novellái sajátos, komorszínezetű történetek, megtörtént esetek a földmunkás életből, a faluszelet „gyeporáról”, ahol „kushadt viskókban” tengődnek a földmunkások, illetve hivatalosan napszámosok. Minden elbeszélés egy-egy kép a gyeporon, szombati nap egy gyepori családnál, kis kondas, béresek, tűz a tanyán, meg egy családi kör — igaz, kevésbé idillikus, mint ahogy Arany János látta.

Egy novella a városban cselédese-kedő parasztlány gyökértelenségét rajzolja meg kissé gunyosan és keserűen. „Elvész a szolgalelkek közt. Belőle lesz majd az a jó húsges Liza, akiről az előkelő regényírók írják, hogy rajongásig szeretete imádozt kiasszonykáját.” (Hajajott a hugom)

Két elbeszélést vasuti pályamunkás emlékeiből meríti: egyik az apró emberi szenvedélyek, irigység, lelki sivárság okozta vasuti szerencsétlenségről, a másik a munkásember munka közbeni keserű érzéséről, ha kíváncsiskodó dologtalanok figyelő szemét éreze magán a munkás, szinte szuggoráltan, rosszul sikerül a szöveget beverni, vagy a sint helyére illeszteni.

Külön érdekesség ugyanebben a kötetben Veres Péter 13 verse: „napszámos-ének” címmel. Ugyanaz a hangulat, ugyanaz a „fidegparaszt”, komoly, nehézgondú világ-látás domborodik ki itt is, mikor az első keresetről, a munkába vagy az egész heti távollét után, a szombat este hazafelé menésről, vagy a kispolgári kényelem-ábrándokról énekel. 1934 júliusában fakadt ki lelkeből a keserves érzés, amit „aratarskor munka nélkül” érez a földnélküli ember:

„Nincs munka, nincs kötelesség — szabadok vagyunk. — Igen, szabadok — ott halhatunk éhen, ahol akarunk.”

Sűrű, komor gondolati líra ez, prófétikus életérzés tükröződik benne:

„Szeretném megmutatni az Igazat, a Szépet, ahogyan még nem láttatta meg senki, hogy megalázott testvéreimben föl-emelkedjek a lélek.”

A szabad rimelésű, különös versek közt nagyszerű jellemkép a „Parasztlegények”-ről szóló, az igazi nemzeti érzés megtestesítője: „Ha nem lehetett szálla” és „En nem mehetek el innen.”

P. L.

MEZŐGAZDASÁG és KERTÉSZET

Rovatvezető: SOMOGYI IMRE

Jövedelmező gyümölcstermelés

Sajnos, a gyümölcstermelés nem olyan egyszerű, hogy azzal minden komolyabb terv nélkül sikeresen foglalkozhassunk. De igen jövedelmező, mint előbbi közleményből láthattuk a mi éghajlati és egyéb viszonyaink szinte kényszerűen rá. Különösen a homokos területeket. Szükségesnek látjuk a legfontosabb alapelveket itt lefektetni.

A gyümölcs telepítése

ezután ne ötletszerűen, hanem a leg-alaposabb felkészültséggel, legjobb tudással történjen. Nem mindegy, hogy mit hova ültettünk, minden a legmegfelelőbb helyre kerüljön, mert csak az esetben számíthatunk komoly jövedelemre. Minden telepítésnél kérjük ki a szakemberek véleményét, ezáltal sok sikertelenségtől óvjuk meg magunkat. Ha szak-szerűen telepítettünk, gyümölcsösünk a továbbiakban is állandóan szakszerűen gondozzuk, mert sikert csakis jól gondozott gyümölcsösötől várhatunk.

Gyümölcssteplítésünk legkomolyabb ellensége a nyúl, ezzel a kártevővel számolnunk kell, mert amíg a nyulat a vadásztörvény védi, addig

gyümölcsfáink tönkretetésével mérhetetlen a veszteségünk. Anyul régi, őslensége a gyümölcstermelésnek, legedésezzérbb volna gyümölcstermő vidéken duvadnak minősíteni, mert csak így lehetne teljesen kipusztítani. Szegeden 1942 évben csak a faiskolák 1.400.000 pengő értékű kárt szenvedtek a nyulaktól. Hol van a gyümölcsösökben okozott kártétel értéke, amiről nincsen adatunk. 1942-ben nem csak a faiskolák, de 10-15 éves bekerített gyümölcsösök is váltak a nyulak prédájává. Amíg a nyúl szabadon garázdálkodhat, addig gyümölcstermelésről komolyan beszélni sem lehet.

Gyümölcstermelésünk igen komoly ellenfele az elemi kár is. Vannak esetek, amikor egész nyáron át a gyümölcsösünket költséget, fáradságot nem kímélve, igen alaposan gondozzuk és minden reményünket egy aranylag rövid ideig tartó jégverés teljesen elpusztítja, teljesen tönkre teszi.

Ilyen esetben minden lehető el kell kövteni, hogy a gyümölcstermelő haladéktalanul kapjon kellő mennyiségű rézgálicot, hogy a fákon jégütötte sebeket, azonnal gyógyítani tudja.

Parasztnap Hódmezővásárhelyen

Azt, hogy parasztok vagyunk, azt, hogy mit érünk — éppen azért, mert parasztok vagyunk — még sohasem tudtuk megmutatni. Szétszórva, elnyomva a keserű sors igáját vonszolva, gyötrelmes élet jutott eddig nekünk Magyarországon, pedig mi voltunk a nemzet. Emberség és magyarság a mi szívünkben dobog egy dobbanással. Általunk, bennünk él a nemzet és a mi görnyedt hátunkon épül Magyarország. Ezer év alatt hiába szorult öklöbe a kezünk, hiába feszültek izmaink, azt az ütest, amellyel sorsunk irányítását a kezünkbe vehettük volna, nem tudtuk megtenni, mert erőink nem voltak egységben. Szeret-széljél, szervezetlenül vártuk a

forradalmat, amely hiába égett mindnyájunk szívében. Nem tudtuk megcsinálni. Most azonban itt a forradalom, igaz, nem az utcán, de annál inkább a lelkekben, az elnyomott osztályok szívében. Ott ég a forradalom lángja, a nagyotakarásnak, az emberi élet vágyának, az anynyiszor megálmodott Magyarországot valóráválasának a tüze.

Parasztnap! Ötmillióan vagyunk Magyarországon. A legnagyobb dolgozó osztály! Mutassuk meg kik vagyunk, mit érünk! Milyenek akarjuk, a dolgozók Magyarországot. Jöj-jetek Hódmezővásárhelyre, augusztus 26-án a Parasztnapra!

A Parasztnapra az előkészületek már megkezdődtek. Olyan nagyszabású ünnepséget készít elő Hódmezővásárhelyi parasztsága, ami a cegledi Dózsa-ünnepéhez méltó felvonulása lesz Délmagyarország parasztságának. A Nemzeti Parasztpárt legjobbjai vezetik, Veres Péter és Erdi Ferenc vesznek részt ezen az ünnepen, hogy minden parasztnember előtt emlékeztetéssé tegyék ezt a napot s a parasztság megérezze igazi erejét.

Vállalnunk kell az áldozatokat

Akkor, amikor az országban még ezernyi a baj, amikor minden szép terv, lendület megakad a nehézségeken, egyetlen biztató jelünk van: az, hogy mi parasztnak mi Parasztpártiak kezdünk öntudatosok lenni. Látjuk és hisszük, hogy mirajtunk áll vagy bukik itt minden. A mi kezünk munkája építhet itt a legtovább. Tudjuk, hogy nem mindenki érti ezt meg, sokszor felelős tényezők is megelégednek róla, de van már öntudatunk és van már, illelve vannak hivatott vezetőink, akik kimondják a parasztság szavát s nem is döcögő göröcsös parasztsággal, hanem nyílt, kemény egyenlőséggel.

Veres Péter „Ősi szántás előtt” c. cikkére gondolok, aminek intő szövegét érdemes lesz itt is idézni. A szántatlan földek szántására várunk s mi arccal fordulunk már minden felé, csak a szántás felé nem. Meg kell ezt gondolni városban, falun egyaránt. Munkánkat, parasztnak, értelmiségnek egyaránt.

Bármilyen keserves, mégis sok mindenről le kell még mondanunk, többek közt a fehér kenyérről is. Arról is, hogy hagyjuk a dolgokat futni a maguk útján. „Egyetlen biztos alapunk, kincsünk és megélhetésünk a magyar föld és avval meg nem tudunk mit kezdeni.” Vajjon mi lesz akkor, ha Veres Péternek ez a pillanatnyi helyzetképe állandósul? Mi lesz, ha a gazdasági, kereskedelmi és egyéb zavart nem tudjuk megszüntetni, nem tudunk annyi öntudatot gyűjteni magunkba, hogy megakadályozzuk a térvetlenséget: hagyunk mindent a maga útján?

Azt mondtuk, egyetlen remény, hogy nő az öntudatunk s ezt az öntudatot most elsősorban paraszti viszonylatban értem. Nem várhatunk semmiire. Igaz, hogy a tavaszi rohamunkban már bebizonyította a parasztság, hogy tud fegyverkezett dolgozni, de itt-ott a feketézők, üzérkedők megbontották a rendeződő sorokat. Pedig igaza van Veres Péternek: az őszi rohamunka nem kisebb, sokkal súlyosabb feladatokkal ró a parasztságra a tavaszinál. Ezzel szemben azt látjuk, hogy mindenki más mással van elfoglalva.

Öntudatos parasztnak kell, hogy legyünk, akik nem áldozunk, nem várjuk, hogy mások cselekedjenek. De ha igaz ez gazdasági téren, az ujjáépítés és rohamunka téren, igaznak kell lenni politikai téren is. A parasztságunk ma már olyan partja van, amely párt diadalra viheti a parasztság ügyét.

Rajlatok mulik. Rajlatok csupán, kisparasztnak. Sokszor mondogatuk ezt már eddig is, de egyszer

sem mutatkozott még olyan világosan, mint most. És éppen a parasztság gyengeségén mutatkozik meg legjobban. Mert van a parasztságnak gyengesége, amire rá kell mutatnunk. Nem is mindre, csak a sok közül egyre, ami azonban éppen politikai téren döntő lehet:

Talán fölébredt a parasztság öntudata gazdasági téren: övé a föld, vagy a földelme, fölébredt kulturális téren: iskolát követel, társadalmi téren: nem érzi magát kevesebbnek más osztályoknál és így sorolhatnám még tovább, de valóban meg mindig nem ébred fel eléggé politikai téren. Nincs elég öntudata ahhoz, hogy lássa: sokan vannak, illetve sokan vagyunk. S ha látja, nem veszi észre, hogy anyagja miatt nem tudnak a szervezetei semmire nyitni. Ahhoz még nem elég öntudatos, hogy áldozni is tudjon. — Talán érthető, mert soha nem vett részt forradalmakon kívül társadalmi mozgalmakban. Elnyomott volt. Értékítései földhöz, valóságos javakhoz kötök. Értékeli tudja a földet és természetét, az állatot, meg a jó bort. Áldozni tud a jó ebédért, vagy cigányért, de nem tudja fölmérni a közös törekvések értékét és erejét.

Igenis hiba, nagy hiba, hogy nem tud, nem akar áldozni a pártjáért, hogy az anyagilag erős, megintgathatatlansá legyen.

Nem tud áldozni a sajátjéért, hogy anyagi gondok, nehézségek helyett valóban érte harcolhasson, hogy ne lehessen akadály vezetői előtt ha valamért harcba kezdenek.

Ezt is folytathatnánk tovább. Ez is az öntudathoz tartozik: Tul az egyéni, pillanatnyi érdekeken, nagyobbakra nézni”. Lemondani egy-egy liter borról, vagy csirkéről, de néha csak egy pár tojásról. — Így külön-külön semmiségek, de hogy mit jelentenek ezek erőben?...

Minden lehetőség adva van előttünk. Vagy nem látja a parasztság milyen könnyű lenne itt ma Magyarországon kiharcolni a parasztságunk, megalkotni mindazt, amit évszázadok keserves elnyomással nem lehetett, de amiért tüzessé, kinhalált halt Dózsa György s amiért szenvedett minden öntudatos paraszti?

Én tudom, mi tudjuk, hogy előbb utóbb megteremtjük ezt az öntudatot. A parasztság nehezen ocsudik nehez sorsából. Látjuk, hogy most sem hisz még egészen. Anyagiakban érezték legközelebbtől a multban az elnyomást, anyagiakban a legelzárkózottabbak.

Értjük, de az elzárkózás ma struccpolitika. Az öntudat ma, a cselekvés és az áldozatkészség A

harc, mely nem kimél áldozatokat, ha sikert remél. S a parasztságunk kell, hogy reméljen. Nem tévesztjük szem elől, hogy valójában a mi tagjaink az országban a legszegényebbek. Tudjuk és mégis azt mondjuk: ez nem akadály. Olyan szegények mégsem lehetünk, hogy önmagunk, fiaink és a nemzet jövőjéért áldozni ne tudnánk. S ebben már ismét előnye van a parasztságnak. Megint csak igaza van Veres Péternek, mikor az őszi szántás iránti társadalmi közömbösség felé mondja:

„Mi, a szegény parasztnak, a magunk részéről megmondjuk, hogy

mi megszoktuk a nyomort, nekünk nem újság és a többi után ezt is kibírjuk.”

Elnöyünk, igen, nagy előnyünk, hogy kipróbáltuk a nélkülözéseket minden formáját, de azért mégse nélkülözni akarunk s Veres Péter éppen azért szól úgy, hogy ez ne következhesen be. És ez azért rajtunk is függ. Minden kisparaszton, minden parasztpárti tagon. Tadmunk kell, hogy nagy célkitűzésekkel induljunk harcba s ebben a harcban is bizony kell a munió, kell az áldozatkészség: kedvben, pénzben, munkában, öntudatban.

Seres József

Ismét özönlének a sátoroskocsik

Lehet, hogy másnak tán nem is lesz olyan fontos az egész, de mégis irok róla, mert én mint egyszerű parasztnember, sokat gondolkoztam azóta is ezen, amit most el akarok mondani.

1944. október első fele. Különös nehéz idők voltak ezek egész Magyarországon, de még inkább itt a Bácskában. Minden órában vártuk az eseményeket, az újabb fejleményeket. Egyszer különös látvány fogadott kint a főtútcán. Feltűntek sűrű sorokban a sátoros kocsik. Két hétig se vége se hossza nem volt ezeknek a kocsiknak, a menekülő svábok népvándorlásának. Miattuk megszűnt Bácskában minden munka, még az őszi vetés is, annyira elege a svábság a vidéket. Megriadtak néztük, ahogy gögösen vonultak át horogkeresztű zászlókkal és ha érdekeltünk, büszkén mondták: nekünk van hova menni, nekünk nyitva állanak Németország kapui! Aztán sokat sejtőleg intettek felénk, de majd ti... majd ti kinek kellett? Persze, kinek is kellenének mi, kinek kellenének a rongyos kiéhezett, kifosztott magyarok?

Mi itt maradtunk. Mi itt maradtunk máskor is, ezer éven keresztül, nekünk nem volt más hazánk, a tatárjárás, törökudulás idején, nem lehet más hazánk most sem.

A német fasiszta és hitlerista fosztogató elől sem. Mi itt maradtunk. A parasztnak nem érezték itéletidőnek jövetelét. Mi hittünk a földben.

De akkor csak mormogtunk, hallgattunk s csak néha egy-egy keserű kifakadásban mertük kimondani véleményünket.

Igen, talán nem is irtam volna mindezt le, ha ezek a sátoros kocsik végleg eltűntek volna. Csakhogy most újból jönnek.

Föltűntek ismét a láthatáron, az ellenkező irányból visszafelé. De most nem gögösen, nem horogkeresztű zászlókkal, hanem jugoszláv zászlókkal jönnek. Most látjuk csak, hogy kik ezek tulajdonképpen. Gerinctelen, haszonleső bitang népség. Fordult a világ, most jugoszláviának akarnak udvarolni. Németország nem fogadta be végleg őket. Nem fogadta be azokat a híres bundistákat, akik éltek haltak annakidején a náciok országáért, akik valamennyien SS katonának mentek, vagy szánták fiaikat.

Most igazi bundista arcátlanlansággal fordítgatják köpenyeiket.

Csak hogy jugoszláviának sem kellenek. A határon megtorpannak. Most mi lesz? De nem kell féltetni őket, nem esnek ők olyan egyszerűre kétségbe. Itt maradtak. Ellepték a magyar falvakat, eszik a jó magyar kenyerét. Vaskut, Gara, Csátalja, Bajaszentiván, Érseksanád és még több hely sokat beszélhetne erről. Előállt az a visszás helyzet, hogy ugyanakkor, amikor a rendőrség már a hazai bundistákat internáló táborba gyűjtötte, a jugoszláv bundisták nem is megülődvá, hanem szinte követelőzve szabadon mászkálnak. De reméljük, hogy nem sokáig lesznek itt ezek a hivataln vendégek. Az ideji gyöngye természetesen sem engedi meg nekünk azt a luxust, hogy Magyarország legfőbb bírósági ügyek ki szánból a kenyeret — mert hiszen Ausztria azzal az érvel utasította ki őket, (legalább is itt az hallatszik) hogy nem tud nekik kenyeret adni. De most én kérdezem, s azt hiszem joggal, mi magyarok vajjon jobban tudunk? Vagy talán nekünk kötelességünk ez? Mészöly János Nagybaracska

Ezt mondja a nép:

De tápláld a reakciót

Munkástársaimhoz szólok. Azokhoz, akik nem mindenben értik meg vagy rosszul látják, hogy mit kell ma tennünk.

Hódmezővásárhelyen pl. az történt, hogy egy ur hat szegény emberrel megjelent a földigénylő bizottságnál. Követelte, hogy hallgassák meg őket, mert vele igazságtalanság történt. Az történt ugyanis, hogy ez az ur elme-nekült. Főpakolt négy szekerre és családostul ment a Dunántúra. S a haj nem is az, hogy elment, hanem az, hogy visszajött. Közben ugyanis a földigénylő bizottság kiosztotta a földjét. Meg volt rá a komoly ok, hogy népellenes büntösk tekintse. Kérges tenyerű, görnyedt hátú szegény emberek munkájából harcosolt össze 200 hold földet a multban, mert én nem tudom elhinni, hogy 200 holdat becsületes munkával lehetett volna szerezni. És mégis most hat szegény emberrel tudott megjelenni, hogy igazolja, hogy ő milyen jó ember, mennyire szerette a munkáját, mennyire megbecsülte a munkáját?

És a hat szegény ember hajlandó volt erre, hogy mindezt bizonyítsa. Mi megdöbbenünk, hogy nem gondoltuk át, hogy kik voltak ezek, akik négy szekérre pakolva vonultak a Dunántúra? Nem gondoltuk arra, hogy ilyenek buzdították fiatalokat, a fiatal leventéket, hogy elinduljanak Németország felé. Vagy most meghat benneteket, hogy hozzátok fordulj, hogy a ti közbenjárásotok kéri?

Ne engedjétek megvenni magokat, ne tápláljátok ti is a reakciót. A ti börtönökre megy ez a játek. Résen kell lennetek, ne vezessétek félre a tanu-vallomásaikkal a földigénylő bizottságot vagy más hatóságot, amely a ti érdekeketekben dolgozik.

Tóth János
Hódmezővásárhely

Rendezzük a kisbérlok sorsát

A Délalföld sajátos birtokviszonyai és parasztságunk társadalmi rétegződése a földmivelésnek különleges formáját teremtetie meg: a kisbérletrendszert.

A Délalföld úgy ismerjük, mint ahol a legégettebb az egész országban a birtokelosztás. Legalább is eddig ezt hirdették. De ha elfogadjuk azt a tételt, hogy a föld azé, aki megműveli, — márpedig el kell fogadnunk, hisz demokráciának egyik sarkalatos tétele ez — akkor nem kapunk ilyen öröndetes képet. Mert a Délalföld földje bár tagadhatatlanul tulajdonilag kisbirtok megozslást mutatóit a multban is, mégsem csak azoké, akik megművelik. Sokan a földből, mint tőkeből éltek. Nem lehetett egyszerűen azt sem mondani, hogy kicsusztott a föld parasztságnak lába alól. Ilyen eset is volt, tudjuk szépszámmal, különösen a gazdasági válság keserves esztendeiben. De a legfontosabb tényező abban kell látnunk, hogy a föld nagyon kevés volt és az agrárproletariátus 48-ban nem jutott földhöz. 1848-ban ugyanis csak az történt, hogy a kisbirtokos jobbágyoknak nevére írták a földet. A földtelen zsellerek számához viszonyítva azonban csekély volt a telkes jobbágyok száma s így a többség földtelen maradt.

Egyetlen lehetőség, egyetlen út maradt csak nyitva a földtelen parasztság előtt, hogy földhöz jusszon: feles, harados lett, vagy elment tanyabéresnek. Így kapott földet, mert hiszen ha megfegyverelték láthatuk, hogy a mindinkább zárkózott, földet gyűjtő „zsirosparaszt” nem tudta maga művelni a földjét. Ugyanigy a gyermektelen előregedő gazdák „nyugájba vonulással” rengeteg kisbirtok megművelése várt a föld után sárvárg parasztságra. A merev örökösödési törvények is sok birtokot jutaltak nem földmiveléssel foglalkozók kezébe. Ezeket valakinek mind meg kellett munkálni s ez még önmagában nem lett volna baj.

Azonban a kevés föld, meg az egyre növekedő agrárproletariátus tömege ádáz versenyt okozott a szabadon vált birtokok megszerzéséért. Egymást licitálták túl a szabadabb és emberibb élelet áhítozó szegény-parasztnak. S a tőkének tekintett föld busásan hozta a hasznot a birtokosoknak s aki megmunkálta, a szegényparaszt nyomorgott.

Az emberi munka legocsmányabb kizsákmányolása volt eddig, amit a kisbérlokkel csináltak.

A saját igájával, munkájával, felszerelésével dolgozó kisparaszt súlyos szolgálatokra volt kötelezve. Több oldalal sorolja föl a szerződés, hogy „a bérlo köteles a jó gazda gondossággal...”, „azonkívül köteles meg...” és így tovább. Eppen a napokban került a kezünkbe egy felesbérleti szerződés, amelyben a „gazda” — jelen esetben egy tanárú vénkisasszony — előírja, a bérlo számára hogy valahányszor kimegy a tanya szélére... a bérlo köteles előkezényen a rendelkezésre állni és végig vezetni a gazdaságban.” Azt hiszem már ebből a kis részletből is érzékelhető az a viszony, ami a gazda és a kisbérlo között fennáll.

A kisbérlo sanyaru sorsát a háború csak fokozta. Jászágallományát, a gazdálkodás nélkülözhetetlen kelleit, tönkretette. Egyéb károsodása az agrárról pedig alapjában rendítették meg a kisbérletek gazdasági létét. A tavalyi, tehát a felszabadítás előtt megkötött és ami szintén lényeges: a berbeadó kívánságai szerint egyoldalúan megkötött szerződések teljesítése csúdsé juttatta volna a kisbérlok ezreit, ha nem jön közbe a 32 300 F. M. rendelet. Nagy hibája a rendeletnek, hogy felmegoldást biztosít és irányvonalat ad.

Gyökeresen és véglegesen rendezni kell a kisbérletek dolgát. Már az új örökösödési törvénynek a lehetőségét biztosítani kell, hogy a föld azé legyen, aki megműveli. Kollektív szerződésekkel kell biztosítani, a kisbérlok számára a megfelelő hányadot. Tudjuk, hogy ez nehéz probléma, de a dolgozó parasztság nem mondhat le arról, hogy jogait érvényesítse a Nemzeti Parasztpártion és szakszervezetein keresztül.

Osváth Gábor

PÁRTÉLET

Bácsalmáson a Kommunista és a Nemzeti Parasztpárt rendezésében aratónnp volt. A járás községei is résztvettek azon. Színes, vidám tömegek énekelve rázták fel Bácsalmáson széles utcáit. A nemzetpusztító Volksbund egykori főnöke friss magyar és bunyevác népdaloktól volt hangos. A kenyér és a munka magasztos ünnepiése összeforrasztotta a nemzetiségeket. A bunyevácok hitet tettek a magyar demokrácia mellett.

Elsőnek Nagy Sándor szegedi küldött, a Nemzeti Parasztpárt részéről szólalt fel. Arról beszélt, hogy mit jelent a szabadság a népnek, mit jelent az első szabad aratás. A parasztsággal azzal, hogy a legnehezebb időkben kenyért magot termelt, bebizonyította élni tudását. Beszéde végén megszegett a frissen sült cipót, az első szabad kenyér szimbólumát.

Utána Róth Leó elvtárs a Kommunista Párt részéről mondott beszédet. Arról beszélt, hogy a munkásság és parasztság példanélküli erőmegfeszítéssel tesz az újjáépítés érdekében. Ennek a dolgozó népnek a nyakára nem lehet megengedni a reakció. Meltatta a Vörös Hadsereg magyarországi előretörését, mely lehetővé tette számunkra, hogy szabadon arathassunk.

Kreccmarek elvtárs a szabad szakszervezetek szükségességéről beszélt. A munkáselet nem lehet megőrzés nélkül.

A beszéde után gazdag és változatos műsorral zárult a nap. Tüzijáték, népi táncok, táborítók. A máglya fényénél Nagy Sándor, a tűzhálalt halt Dózsa György, a parasztság mártírjáról emlékezett meg.

Feketesztés. Nagyszéksztés

15-én délelőtt 11 órakor a Nemzeti Parasztpárt Szegedi Szervezete Feketesztést, majd délután 3 órakor Nagyszéksztést tartott szervező gyűlést. Feketesztésen mind szépen működő és gyarapodó szervezete volt a pártunk. Bathori Lajos, Seres József, Császár Balázs tartottak beszédeket, ami után élénk vita indult egyes kérdésekről. — Nagyszéksztésen még nem volt szervezete

pártunknak, éppen azért fokozott érdeklődéssel várta a parasztságot, hogy megismerjék a Nemzeti Parasztpárt törekveit. Nagy figyelemmel hallgatták végig Seres József szegedi küldött és Császár Balázs beszédét. Nagyszéksztés parasztsága bizonyára megértette és követni fogja azokat az irányvonalakat, amiket pártunk szónokai ismertettek.

Magtermelő és Kertészek Szövetkezete Békésen

A „Mezőgazdaság és Kertészet” c. rovatunkban hosszú cikkből foglalkozunk a magtermelő és kertész szövetkezéseivel. Különösen kiemeltük annak fontosságát, hogy a közvetítő cégek kapzsiságával szemben a magtermelő gazdák szövetkezéssel védjék meg érdekeiket. Örömmel számolhatunk be az első ilyen megmozdulásról. Békésen, ahol kiterjedten foglalkoznak már kertészettel a magtermelő, a kertészek és a magtermelő gazdák szövetkezete alakítását határozták el.

A békési kertészek már tavasszal megkezdik a szervezkedést, s annak ellenére, hogy a szövetkezet jogilag még nem alakult meg, mint összefogásuk eredményét könyvelhetik el, hogy a kertészek jöminőségű öntözhető földet kaptak Békés határában a földosztás kapcsán. A most alakuló szövetkezet útján kívánják megoldani a kertészek az öntözberendezések, üzemanyag, vetőmagok stb. olcsóbb beszerzését s az értékesítés megszervezését.

A magtermelő gazdákna még égetőbbek a megoldandó feladatok: a haboru következtében a művelői magtermések még ma is a gazdákna vannak, ennek értékesítéséről kívánnak elsősorban gondoskodni, de úgy, hogy munkájuk eredményét, hasznát már ők kapják meg. További tervek: a termelés célszerű megszervezése, a magtermelés minőségének javítása fajtaazonosság s fajtatisztaság szempontjából, magtisztító berendezések felállításával. A szervezkedés nagy lelkesedéssel folyik, mert tudják a kertészek s a parasztságot, hogy most a maguk ügyét hoznak előtérbe.

ASSZONYOKNAK

Praktikus eljárás cukornéknél való befőzésre

Egyik fővárosi lap érdekes eljárást közöl háziasszonyok számára cukor felhasználása nélküli való konzerválásra. „Ha nincs cukor, készíts gyümölcslevespást!” E címet adta a fővárosi lap a konzerválási eljárás során jól bevált, bár kevésbé népszerű eljárás ismertetésének.

A következőkben adjuk közre az ismertető szöveget:

Csak tűz, tepszi és papír kell a gyümölcs évekre szóló tartósításához

Magyarországon még eddig alig ismerik a gyümölcsaszta készítmódját.

A paszta készítéséhez felhasználhatunk minden keményebb húsú gyümölcsöt. Az edesebbeket, sárga-nyakkal vegyesen főzzük. A gyümölcsöt mosás után addig főzzük, míg teljesen szétmegy, majd szitán átörjük. A főst mint lekvárkészítésnél élénk tűzön addig folytatjuk, míg a kanál az ízben függőlegesen meg nem áll. Most a tepsin két keményebb tiszta papírral (fogalmazvány papír) kibelejük és a sűrű lekvárt kb. ujnyi vastagon — egyenletesen — belekenjük. A sültben vagy tűzhelyen (akinek asztala van abban) addig szárítjuk, amíg a kenyér keménységét eléri.

Ekkor a tepsiből a papírral együtt az egészt kiemeljük. A papíros ruhával megdögvésztve könnyen lehúzzuk a pasztáról.

Igy egészen vagy tetszősszerinti alakúra, nagyságúra felvágva (pogácsa, sütemény szagatókkal) papírdobozba, faládikába rakva szellős helyen évekig eltarthatjuk. Cipősek papírral beült dobozokban, esetleg, mignon tálcákban izlés szerint csomagolhatjuk.

A paszta felhasználható egész éven át többféleképpen: 1. télen nyers gyümölcs helyett. 2. Vízrel felőzve ismét lekvár készíthető belőle. 3. Kevés vízben gyengén főzve a legkitűnőbb kompótot szolgáltatja.

A gyümölcsaszta készítése minden körülmények között indokolt, gazdaságos és hasznos. Előállítás olcsó, készítése és eltartása egyszerű.

Szerkesztői üzenetek

Az utóbbi időben több levél érkezett szerkesztőségünkbe, amelynek írói (többnyire a Parasztpárt nevében) azt hangsúlyozták, hogy a Szegedi Szabadszóból csak ennyi, vagy annyi — jóval kevesebb szám, mint amennyi kellett eddig — szükséges, mert most már eljutott hozzánk a budapesti Szabadszól is. Szükségesnek tartjuk, hogy ezen levelekre mi csak az írónak válaszoljunk, hanem még külön is megmondjuk, hogy a budapesti Szabadszól, mint napilap egész más hivatást tölt be, mint a part kerületiekéket. A Szegedi Szabadszól a Nemzeti Parasztpárt Délkelet-értekezeti lapja. Ma a múltban is hita volt, hogy minden Budapestről szerzett volna hírt. Budapesti várak minden iránytást, valójában pedig egy ilyen nagy központosítás csak rosszá vezetne. A vidéki hatilapok feladata, a kerületiekkel tartani fenn a közvetlen kapcsolatot. A kerületnek az érdekeit szolgálja az a lap, természetesen úgy, hogy azért ez a szolgálat az egész part érdekeit szem előtt tartja. A délkeleti problémák, megoldandó kérdések felszínre tartására nem lehet alkalmas és nem is vállalhatja a Budapestben megjelenő Szabadszól. A kerületi sajtóra, egy ilyen hatilapban annyira szüksége van s ez annyira nélkülözhetetlen, hogy ezt csak azok nem veszik észre, akik nem látják azt sem, hogy szükség van a szervezésre, szükség van arra, hogy a szavunkat megmondhassuk, problémáinkat megvitathassuk. Hangoztatjuk, hogy erőseknél kell lenniük, ehhez két dolog szükséges, erős Parasztpárt és elterjedt sajtó. Olyan sajtó, amit olvasunk, amiért áldozunk, amit a miennél ismerünk is s a hova írhatunk s aminek munkájában részt veszünk. Tehát nemhogy sok, de olyan kevés, illetve olyan kevesen olvassák meg mindig partunk tagjai közül is, hogy főtlen sokszorosa kell fokozni az előfizetők számát.

A Szegedi Szabadszól előfizetni nem is áldozat, néhány tojás ára egy negyedévre. Ennyi öntudatunknak kell lenni, ennyi áldozatot vállalunk kell. Vegyünk példát a többi pártoktól ezen a téren.

B. Gy. Szarvas. Igazat adunk annak a véleménynek, hogy az áldozattal progresszív kelt kivetni. Nem ismerjük ugyan, csak leírása után a málmát, de elhiszük, hogy a nagyobb málmokkal szemben hátrébb szorult. És súlyosabban érinti a beszállítást kötelezettség. Sajnos azonban, csak azt tudjuk válaszolni, hogy a beszállítási rendeletben nem látunk, különbségtételt. Egyébként szerencse, hogy a Magyar Közlöny 65. számát, július 1-én jelent meg és tanulmányozza ott, az idevonatkozó rendelkezéseket. S ha mód van rá, a helybeli Parasztpárt szervezetén keresztül igyekezzon orvoslást keresni.

Az utóbbi időben több levél érkezett szerkesztőségünkbe, amelynek írói (többnyire a Parasztpárt nevében) azt hangsúlyozták, hogy a Szegedi Szabadszóból csak ennyi, vagy annyi — jóval kevesebb szám, mint amennyi kellett eddig — szükséges, mert most már eljutott hozzánk a budapesti Szabadszól is. Szükségesnek tartjuk, hogy ezen levelekre mi csak az írónak válaszoljunk, hanem még külön is megmondjuk, hogy a budapesti Szabadszól, mint napilap egész más hivatást tölt be, mint a part kerületiekéket. A Szegedi Szabadszól a Nemzeti Parasztpárt Délkelet-értekezeti lapja. Ma a múltban is hita volt, hogy minden Budapestről szerzett volna hírt. Budapesti várak minden iránytást, valójában pedig egy ilyen nagy központosítás csak rosszá vezetne. A vidéki hatilapok feladata, a kerületiekkel tartani fenn a közvetlen kapcsolatot. A kerületnek az érdekeit szolgálja az a lap, természetesen úgy, hogy azért ez a szolgálat az egész part érdekeit szem előtt tartja. A délkeleti problémák, megoldandó kérdések felszínre tartására nem lehet alkalmas és nem is vállalhatja a Budapestben megjelenő Szabadszól. A kerületi sajtóra, egy ilyen hatilapban annyira szüksége van s ez annyira nélkülözhetetlen, hogy ezt csak azok nem veszik észre, akik nem látják azt sem, hogy szükség van a szervezésre, szükség van arra, hogy a szavunkat megmondhassuk, problémáinkat megvitathassuk. Hangoztatjuk, hogy erőseknél kell lenniük, ehhez két dolog szükséges, erős Parasztpárt és elterjedt sajtó. Olyan sajtó, amit olvasunk, amiért áldozunk, amit a miennél ismerünk is s a hova írhatunk s aminek munkájában részt veszünk. Tehát nemhogy sok, de olyan kevés, illetve olyan kevesen olvassák meg mindig partunk tagjai közül is, hogy főtlen sokszorosa kell fokozni az előfizetők számát.

A Szegedi Szabadszól előfizetni nem is áldozat, néhány tojás ára egy negyedévre. Ennyi öntudatunknak kell lenni, ennyi áldozatot vállalunk kell. Vegyünk példát a többi pártoktól ezen a téren.

B. Gy. Szarvas. Igazat adunk annak a véleménynek, hogy az áldozattal progresszív kelt kivetni. Nem ismerjük ugyan, csak leírása után a málmát, de elhiszük, hogy a nagyobb málmokkal szemben hátrébb szorult. És súlyosabban érinti a beszállítást kötelezettség. Sajnos azonban, csak azt tudjuk válaszolni, hogy a beszállítási rendeletben nem látunk, különbségtételt. Egyébként szerencse, hogy a Magyar Közlöny 65. számát, július 1-én jelent meg és tanulmányozza ott, az idevonatkozó rendelkezéseket. S ha mód van rá, a helybeli Parasztpárt szervezetén keresztül igyekezzon orvoslást keresni.

IFJUSÁGUNK

Tudomány, művészet, erkölcs. Ezt a három értéket kell az új ifjúsági kulturmunkának, műkedvelésnek a népi demokrácia eszközeivel megvalósítania, hogy a műkedvelés új utat járjon valóban értékes és a maga nemében művelési tudjanak adni tagjaiknak és a társadalomnak, főképpen a kultúra után sóvárgó parasztságnak.

Az eddigi műkedvelés anyaga egyedül a szórakoztatást, unalmas emberek időöltését szolgálta és a szellemi renyhéséget fokozta a gondolkodást és erkölcsi érzéket nem igénylő, csak a nevetőizmok és a tudót igénybevevő „gyönyörködtetésével”. A mult századok utraggát népiesen népszimmi problémátlanságával, delibábos, gyönyörbókálásával, hamis ünnepi színével, az opereti érzélgős, polgári nyálkáságával, a kabaré, lélekletlen és céltalan művészlettségével s különösen paraszti alakjainak görögáboros, mokányberciskedő beállítottásával egyáltalán nem, a komoly színházutánság pedig a gyakorlatban nem alkalmas a műkedvelés anyagát. Muharay Elemér adott először útmutatást és programot Magyar Játékszünetében a műkedvelő ifjúság kezébe, azt kell megvalósítanunk.

1. Népdalkultúránk néphagyományunk leggazdagabb és legértékesebb eleme. A hiteles indító-tömegcikk, a négyvéri jazz-zene, a kispolgári selejtes álkultura zenei terméke, a sláger, a cigányzene és a léha, üres operettbetét nem művészi és nem magyar. Sajnos, ifjúságunk annyira beáldozott az idegen letelenségig, hogy nem is éri ez a dalok idegenségét s az ezérvés petaton dallamok, a magyarság keleti műveltség-motivumai számára s nem „fülbemászóak”: „a népköltészt, sajátosan magyar ritmikájú szakaszai bennük az ismét sajátosan magyar jelképrendszerrel, természetű képpel érthetetlen, logikátlan. Az az ifjúság, a melyik ma nagy garral nevezi magát népinek és demokratikusnak, 90%-ában sincs tisztában azzal, hogy mi a magyar, mi a népi!”

2. Népdalkultúránk mint költészeti remek, mint dalok és mint dramatizált jelenetek is arra várnak, hogy velük fejezzük ki az ezérvés magyar sorsot (Kerekes István. A jogoly katona balladája), az egyéni élet — magasabb kultúránívón regénybe, vagy drámba kívánczó — tragédiát (Körmives Kelemenné, Bíró Anna), a magyar nép szemérmes szerelmének tiszta megnyilatkozásait (Szerelmi ének, — Mért sírsz szívmem, Miska? vagy a népi humor klasszikus megnyilvánulásait. (Haj páva.)

3. Ugyancsak ilyen szerepet szánunk az új műkedvelésben a népmesék számára is. Kukoricafosztás, fonó, hosszú teli esték hangulatos megütséges helyett ásziművészet szent csarnokában adunk helyet a közönség vágyait, fantáziáját, humorát és észjárását formába öntő meséknek, mondáknak. Jól mesélő elmondhatják, jó szereplők jelenléte formálva előadhadják; mindenképpen élvezetes.

4. Nemcsak művészi és nemzeti, hanem erkölcsi kérdést is old meg a népi tánc népszerűsítése. Látszólagos ellentét, hogy a népi népszérvé kell tenni, de így van, nincs mit tagadni rajta. A nép jórésze a kispolgári életszemlélet hatására (különösen városok környékén) már levetette népi hagyományrétét (nyelvjárás, dal, mozgásművészet, ruházódás stb.), de jobb híjján csak a selejtes nyárspolgári álkulturát vehette fel s most „két sors között” hanyólik: szájan furcsán hangzik az erőszakolt e-zés, nyers paraszti hangjával nem tudja eléggé hosszán elnyafantani a „Vágyom egy nő után”, rideg paraszti vérmérséklete és ritmusérzete kerékbetörve hever a nyámvad andalgások közt s nyakán félrecsuszlik a „célszerű szögény embőr” számára célszerűen nyakendő. Azt hiszi, ezzel lett „pölgárrá”, művelített, kulturált. Pedig, ha például venne Veres Péterfőt: megtartani népiségünk, népi tudásunk, kultúránk minden sajátosan magyar s jellegzetesen paraszti értékét, ugyanakkor magas kultúrára, európai látókörre tudna szerint tenni: ezek a dialektikus ellentétek, melyek a jövő, népi Magyarországnak kulturprogramjában fognak egységbe oldódni.

5. Az ember egyik legősibb ösztönének, a játszóvágyának sajátosan magyar formája a népi játék. Ma a kollektív játékokat a tömegszervevényre apelláló futball, ökölvívás és ehhez hasonlók elégték ki. A lélek igazi játszó igényének kielégítése a jövő nevelés feladata. Különösen az ifjúság úgy nevezett érettebb része — amely nagyképtien és ostobán gyerekesnek tartja az önéletréteket — szorult rá a lélekre erre a kiszabadulására, a testi és szellemi élet felrészitőjére, regenerálójára. A modern minőség sportot (uszás, kézilabda, szertorna stb.) össze kell kapcsolnunk a klasszikus magyar játékhagyománnyal (Lajos Árpád. A magyar nép játéka.)

6. Gyökereiben van meg s teljes kifejeződésre vár a népi dráma. Egyrészt népmeséink, balladákunk anyagának feldolgozásából, másrészt ihletett népi írónk népkultúrából táplálkozó szelleméből születnek s gyökereken a népi s akarnak lenni. A népi dráman keresztül kell megépíteni elsősorban a hidat az értelmiségi, munkás és parasztszféra között az osztálytalan társadalom felé. Ez az a pont ugyanis, ahol megnevezett magas műveltség találkozik a mélyvel: „A népi kultúra létezéséhez vagy nagyon egyszerűnek, vagy nagyon műveltné kell lenni.” (Bálint Sándor).

7. Igen nagy szerepe van a közösség szórakoztatva nevelésében a bábjátéknak. Nem elég gyermeki lelkek, vagy nem elég művelni elmék ezt ismét gyermekét, óvodás színonalunk velük, hiott a műkedvelés egyik leghatásosabb eszköze. Nemcsak a nevelés, hanem a nevetve fejre olvasott igazság, a szatíra legkitűnőbb módja, amelynek magas irodalmi megfeleltetést talál Széchenyi és Szabó Dersó gunyiraiban találhatunk meg.

8. Klasszikus és népi irodalmunk legkiválóbb képviselőinek (Balassa, Csokonai, Vörösmarty, Petőfi, Arany, Reviczky, Ady, József Attila, Sinka István stb., legeszebb, egyben legközérthetőbb költeményei jelentős része legyen kulturmunkánknak. Épp a közelmúlt, Édes Erdély, itt vagunk — dob-költő (Gyula deák, Lisztus stb.) megütségesen velünk az alkalmi költészt „remekeit”.

9. Szokatlan, de érdekes lehet műkedvelő előadásaink a magyar elbeszélő irodalom legkiválóbb alkotásainak felolvasása (esetleg pontos elmondása) is. Móra, Tömörkény, Móricz, Sinka, Tamási, Veres stb. legszebb novellái félérken minden giccses kabaréjelenetnél!

10. Természetesen, szükség van komolyabb értékű, művészi, rövidebb-hosszabb szindarabja is. (Falkak műkedvelő gardái elég, ha évenként egyszer kísérleteznek ilyen nagyobb-szabású játékkal. Mások csak a fentiekből összeállított műsoros estéket rendezzenek.) A kiválasztást igen megbízható izlésű bizottságra bizzuk. Ez is tömegcikk, ezért fokozott elővigyázatossággal kell a kiválasztáshoz: feldolgozott népmeséink közül a régi iskoladrámák nemelyike (Kocsonya Mihály házassága, Tornyos Péter stb.), Kisfaludy, Madách, Csokonai rövidebb darabjai (pl. a civilizátor), valamint az előbb felsorolt irók elbeszéléseiből átirható rövid jelenetek (Tömörkény: Mihály szöbelizik) alkalmasak. Eredeti népi drámai játékokat találunk Volly István gyűjteményében is. Hosszabb, többfelvonásos, nagyobb munkát igénylő darabokat Darvas József, Asztalos István, Móricz Zsigmond, Kodolányi János, Tamási Áron stb. írtak. Ezek a mi színműveink!

A szünetekben a bemondó ne izléstelen Móricka, vagy Hacsek és Sajó vicekkel, hanem igazi népi humorral szórakoztassa a közönséget. (Szent Hilárius találos kérdése, A Magyar Anekdotikák, vagy a Nagyenyedi Demokritos esetei, Tamási novellákból, vagy gyűjteményekből kivett népi tréfák, vidám sírfeliratok stb.)

P. L.

Kiadja a NEMZETI PARASZTPART Felelős szerkesztő: HORVÁTH LAJOS Felelős kiadó: SERES JÓZSEF Szerkesztőség és kiadóhivatal: Szeged, Baththyány-u. 4. I. em. Telefon: 282

Szeged Városi Nyomda és Könyvkiadó Rt. Felelős üzemvezető: Kiss István

A magyar közellátásügyi miniszter rendeletei-ből

Az árpa, zab és köles forgalmának szabályozása

A közellátásügyi miniszter most kiadott rendeletével szabályozta az új terméssz árpa, zab és köles forgalmát.

Kenyérgabona termésként ebben az esztendőben kevesebb a szükségletnél, ezért elkerülhetetlen lesz a kenyérlisztnek pótlanyagokkal való keverése.

Ezzel kapcsolatban elsősorban árpa, zab, köles és kukoricaszit, valamint burgonya hozzákeverésével szaporíthatjuk a kenyert.

Fenti okoknál fogva szükséges volt, hogy a közellátásügyi miniszter ezáltal az árpa, zab és köles forgalmával kapcsolatban a kenyérgabona beszállítási rendszerhez hasonlóan is közzétegyen kötelezettséget írjon elő. Ennek a beszállítási kötelezettségnek árpa és zab esetében a progresszivitás jobban kidomborodik ugyanis a közellátásügyi miniszter 1. kát. hold, vagy ennél kisebb árpa, zab vetésterület után semmiféle beszállítási kötelezettség nem ír elő. Ezzel szemben nagyobb vetésterület után a beszállítási kötelezettség nagyobb, mint kenyérgabonáknál.

2. kát. holdat meg nem haladó, de 1 holdnál nagyobb árpa és zab vetésterület után 40 kg.-ot, 2-4 kát. holdig 60 kg.-t, 4-6 holdig 80 kg.-t, 6-8 holdig 100 kg.-t, 8-10 holdig 100 kg.-t, 10-20 holdig 140 kg.-t, 20-30 holdig 170 kg.-t, 30 kát. hold felül 200 kg.-t köteles a gazdálkodó valamely kenyérgabona vásárlással megbízott szervnek hatóságai áron 15 nap alatt vételle felajánlani.

Köles termesztésén 1 kát. hold vetésterületig 50 kg.-t, 1-2 kát. holdig 80 kg.-t, 2-5 kát. holdig 100 kg.-t, 5 kát. hold felüli vetésterület után 150 kg.-t köteles 15 nap alatt a gazdálkodó kenyérgabona vásárlással megbízott kereskedőnek hatóságai áron vételle felajánlani.

A rendelkezés végrehajtásával kapcsolatos ellenőrzést a közellátásügyi miniszter a községi előjárásokra bizza és rendeletében a miniszter is intézkedik, hogy árpanak, zabnak és miniszter engedélye nélkül nem lehetséges.

A traktorról végzett szántás árának szabályozása

A közellátásügyi miniszter most megjelent rendelete szerint traktorról végzett bérzsántás díja kát. holdanként a szántás mélysége szerint cm-ként könnny talajon 12 pengő, közép talajon 16 pengő, kötött talajon 24 pengő.

Ha az eke után fogas vagy simító is jár, úgy a fenti árak kát. holdanként 20 pengővel növelhetők.

Ha az üzemanyagot a munkaadó adja úgy kát. holdanként a szántás mélysége szerint cm-ként könnny talajon 50 pengő, közép talajon 60 pengő, kötött talajon 100 pengővel csökken a szántás díja.

Az éjjel végzett bérzsántás díja 10%-al lehet magasabb. A 3 kát. holdnál kisebb terület bérzsántásánál 5% pótdíj számítható.

A traktorról végzett bérzsántás és bérkultivátorral legmagasabb díja a talaj kötöttségére való tekintet nélkül kát. holdanként a következő: tárcsás 170 pengő, kultivátoros, ludtalpu kultivátorral 170 pengő, egyéb kultivátorral 140 pengő.

Az árpa zab és köles hivatals ára

A közellátásügyi miniszter 1945. évben és annál korábban beírdított termelt szokvány minőségű 65 kg. hektoliter súlyú árpa legmagasabb árát 100 kg.-ként 410 pengőben állapította meg.

A 41 hektoliter súlyos szokvány minőségű zab legmagasabb ára 100 kg.-ként 450 pengő. A rostált őszmunkes-ként legmagasabb ára 100 kg.-ként 500 pengő.

Közvetlen árak

Közellátás eddig ebben az országban nem volt. Amint eddig annak neveztek, az ilyen formában jutott kifejezésre: 50% közellátás, 50% fektetés.

Két gyakorlati problémát vetek fel. Szép burgonyatermesztés van kálítás és nagy gondot okoz a burgonya szállításának kérdése. Még exportál is számolhatunk esetleg. Félek, hogy a vasut, a szállítási feladatnak nem tud majd megfelelni, akkor, midőn a kukorica, fa és szénzállítás sorra kerül. A kereskedelem képviselőitől kérek részletes prepozióciókat a teherátvitelről a közellátás kapcsán.

A másik probléma a szőlő és bortermés kérdése. Ausztria és Cseh-Szlovákia felé szeretném a szőlőt szőlő-alkalmas értékesítésre. Előszölgatásán képen a szőlőért és bortól olyan cikkeket kell kapnunk, melyekre a magyar parasztságnak szüksége van.

Kijelentem, hogy a közellátás biztosítása a magyar parasztságnak szemben semmiféle erőszak alkalmazását nem tartom helyesnek, hanem megfelelő csere-iparcsiki jutatlással kívánok hozzájutni a mezőgazdaság termelvényeihez. A korábbi tapasztalatok azt mutatják, hogy szigorú rendszabályok életbeillesztése után az áru eltűnik és nincs az a hatalom, amely azt újra elő tudná hozni. Ismerem az erőszak hatását a politika terén. Mikor erőszakkal feloszlatjuk pártunkat, tovább dolgoztunk a föld alatt. Az erőszak veszélyes út és nem vezet eredményre.

Adni kell a parasztnak és nem elég kiállni a pódiumra az ígéretekkel. Ezzel olyan nyugalmi állapotot fogunk teremteni, amivel megérőszük a demokráciát.